

Derk Steenbruggen vertelt met smaak over zijn rijke leven

Roodbont vroeger en nu

Wie zou met meer recht en met meer smaak kunnen vertellen over het boerenleven in Salland in de vorige eeuw dan de negentigjarige Derk Steenbruggen? Zijn verhaal is in authentieke vorm opgetekend in een mooi boek.

tekst **Reimer Strikwerda**

Op zijn negentigste verjaardag werd op zijn boerderij bij Olst het boek over zijn leven gepresenteerd. Van alle kanten kreeg Derk Steenbruggen het compliment: 'Voor negentig zie je er nog opvallend kwiek uit.'

Voor het geheugen was uitstekend, dat ondervond ook de schrijver van het boek 'Het Sallandse boerenleven in de 20ste eeuw', de cultuurhistoricus Ewout van der Horst. Steenbruggen vertelde hem met smaak over zijn leven als koeienboer. Ook zijn carrières als fruitteler, als jager en als schaatser komen uitgebreid aan de orde. Steenbruggen volbracht de Elfstedentocht drie keer: in 1942, in 1956 en in 1957. In 1997 kwam hij tot Franeker: hij had een beginnersfout gemaakt, z'n 'houtjes' te strak ondergebonden...

Stamvader mrij-fokkerij

Derk Steenbruggen stamt uit een boerengeslacht, dat verbonden was met de mrij-koeien. Grootvader Derk Steenbruggen (1825-1895) – 'een gewiekste kerel' – hield ze al, toen hij vanuit Diepenveen naar Olst kwam, al hadden ze toen nog niet die aanduiding. Zijn zoon Jannes (1868-1940) was de fokker van de stier Frits, die op de internationale tentoonstelling in Den Haag in 1913 voor de fok-

vereniging Olst de aandacht op zich vestigde. En wie mocht de driejarige stier voorbrengen? De jongere (half)broer Albert Steenbruggen (1886-1958), de vader van de hedendaagse Derk.

Frits zou uitgroeien tot de belangrijkste stamvader van het mrij-ras. In stal Steenbruggen verwekte hij via zijn zoon Max uit halfzus Roza de stier Sjoerd, die al jong werd verkocht naar het Noord-Brabantse Beers en veertien jaar als fokstier actief was. In het zuiden legde hij de basis voor een nieuwe fokkerijtrend bij de roodbonten, maar ook bleef hij prominent aanwezig in de stamtafels van de succesvolle mrij-fokstieren uit het IJsseldistrict, waar Albert Steenbruggen in 1925 officieel lid werd van het stamboek.

'Van jongs af aan ben ik met de fokkerij opgegroeid', vertelt de 'jonge' Derk Steenbruggen. Hij verhaalt van de vele keuringen, waar hij zich verdiepte in de kwaliteiten van de mrij-koe, die zich diende aan te passen aan de eisen van de tijd.

'Wat is een goede koe? Ze moet op de eerste plaats melk geven. Vroeger moesten de koeien vooral een goed vetgehalte hebben, maar toen kwamen ze met eiwit op de proppen en nu speelt dat dus ook

Derk Steenbruggen in 2006 met zijn mrij-koe Puck

een belangrijke rol. Maar je moet ook goed letten op de gezondheid. Een koe moet sterk wezen met vier goede benen. Ze moet een goede uier hebben, niet zo'n zak, maar een uier die er goed vast onder zit. Als je die kwaliteiten hebt, heb je al een goede koe', zo doceert hij in het boek.

Puck: mrij-koe van 2006

De jubilaris weet waarover hij het heeft, hij fokte waardevolle fokstieren en één van zijn vijftien koeien – die hij nog dagelijks melkt – werd in 2006 uitgeroepen tot mrij-koe van het jaar: Puck.

Van zwartbonten, en zeker van holsteins, moet Derk Steenbruggen nog altijd niets hebben. Zijn (ook waar het privégegevens betreft) openhartige vertellingen geven een mooie kijk op de vele decennia waarin het Sallandse boerenleven zich maar bleef vernieuwen. Derk Steenbruggen trotseerde ze – hij bleef wie hij was: een karakteristieke mrij-veefokker. |

Het Sallandse boerenleven in de 20ste eeuw

Auteur: Ewout van der Horst
ISBN ISBN 97890818611 06
Bestellen:
info@stichtingsallandserfgoed.nl
Winkelprijs: €17,25 euro

Frits, de belangrijkste stamvader van het mrij-ras